O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA’LIM VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT SHARQShUNOSLIK UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”
G.Sh.Rixsiyeva
____
202_0_ yil “28” 08

“KELISHILDI”
Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi
____
202_0_ yil “29” 08

Ro‘yxatga olindi: № BD 5120100
202_0_ yil “29” 08

SHARQSHUNOSLIKKA KIRISH (TURKIYA)

FAN DASTURI

Bilim sohalari:	100000	– Gumanitar soha
	200000	– Ijtimoiy soha, iqtisod va huquq
Ta’lim sohalari:	120000	– Gumanitar fanlar
	230000	– Iqtisod
Ta’lim yo‘nalishlari:	5120100	– Filologiya va tillarni o‘qitish (sharq tillari)
	5120300	– Tarix (Sharq mamlakatlari va mintaqalari bo‘yicha)
	5220300	– Siyosatshunoslik
	5231000	– Xorijiy mamlakatlar iqtisodiyoti va mamlakatshunoslik (mamlakatlar va mintaqalar bo‘yicha)

Toshkent – 2020

	2017 yil istiqbollariga bag‘ishlangan majlisidagi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. – T.: “O‘zbekiston”, 2017.- 104 b. 2. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta’minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. – T.: “O‘zbekiston”, 2017. - 48 b. 3. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – T.: “O‘zbekiston”, 2016.- 56 b. 4. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan quramiz. – T.: “O‘zbekiston”, 2017. - 488 b. 5. Омонов Қ. “Туркий филологияга кириш” фанидан дарс йўруғчиси. – Туркий тиллар кафедрасининг йўруғи. Турк филологияси бўлими талабалар учун қўлланма. Тошкент, 2008, 311–336 б. 6. Содиқов Қ. Туркий ёзма ёдгорликлар тили: адабий тилнинг юзага келиши ва тикланиши. Тошкент, 2006. **Axborot manbalari** 1. www.ziyonet.uz 2. www.teenkorean.co.kr 3. www.daum.net
7.	Fan dasturi Oliy va o‘rta maxsus, kasb-hunar ta’limi yo‘nalishlari bo‘yicha O‘quv-uslubiy birlashmalari faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengashning 2020 yil “29” 08 dagi “4”-sonli bayonnomasi bilan bilan ma’qullangan. O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligining 2020 yil “29” 08 dagi “452”-sonli buyrug‘i bilan ma’qullangan fan dasturlarini tayanch oliy ta’lim muassasasi tomonidan tasdiqlashga rozilik berilgan.
8.	**Fan/modul uchun mas’ullar: Omonov Q.** – Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti Turk filologiyasi kafedrasi professori, filologiya fanlari doktori
9.	**Taqrizchilar:** Sodiqov Q. -Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti Mumtoz filologiya kafedrasi professori, filologiya fanlari doktori Shabanov J. - Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti Turk filologiyasi kafedrasi dotsenti, filologiya fanlari nomzodi

Fan/modul kodi USK122		**O‘quv yili** 2020-2021	**Semestr** 1	**ECTS - Kreditlar** 2	
Fan/modul turi Majburiy		**Ta‘lim tili** O‘zbek		**Haftadagi dars soatlari** 2	
1.	**Fannig nomi**	**Auditoriya mash g‘ulotlari (soat)**	**Mustaqil ta’lim (soat)**	**Jami yuklama soat**	
	Sharqshunoslikka kirish	30	30	60	

2.

I. Fanning mazmuni

Fanni o‘qitishdan maqsad – talabalarga sharqshunoslik tarixi va ildizlari, sharqshunoslikning fan sifati o‘rganilishi, sharqshunoslik ilmiga hissa qo‘shgan alloma hamda bugungi kun sharqshunos olimlari haqida bilim, ko‘nikma va malaka shakllantirishdir.

Fanning vazifasi – talabalarning sharqshunoslik haqida mantiqiy tafakkurini rivojlantirish, sharqshunoslik ilmining o‘ziga xos xususiyatlarini haqida ma’lumot berish, O‘zbekiston va xorijda sharqshunoslik ilmining umumjihatlarini o‘rgatish bo‘yicha malakalarini rivojlantirishdan iborat.

II. Asosiy nazariy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari)
II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-Mavzu: Sharqshunoslik. Sharqshunoslik tarixi

Sharqshunoslikning fan sifatida tadqiq etilishi. Sharqshunoslik sohasining tarixi va bugungi yo‘nalishlari. Sharqshunoslik qo‘lyozmalar instituti tarixi.

2-Mavzu: Sharqshunoslik sohasining ildizlari

Alisher Navoiyning lingvistik qarashlari. Abu Nasr Forobiyning sharq falsafasi, tilshunosligi va adabiyotshunosligiga qo‘shgan hissasi. Abu Rayhon Beruniyning sharq tilshunosligi va adabiyotshunosligiga qo‘shgan hissasi. O‘zbek sharqshunosligiga hissa qo‘shgan olimlar.

3-Mavzu: O‘zbekistonda turkshunoslik

Turk tiliga ixtisoslashtirilgan maktablar. Turk tili o‘qitiladigan oliy ta’limlar faoliyati. O‘zbekistonda turkshunoslikni rivojlantirishga hissa qo‘shgan olimlar.

4-Mavzu: Sharqshunoslikning shakllanishi va rivojlanishi.

XVII-XIX asrlarda xorijiy sharqshunoslikning rivojlanishi. Renessans davri, universitet sharqshunosligining rivojlanishi. Zamonaviy sharqshunoslik markazlari. Sharshunoslik maktablari va ularning asosiy tadqiqot yo'nalishlari. Ingliz, nemis, fransuz va amerika sharshunoslik maktablari.

5-Mavzu: Sharqshunoslik va globalistika

Sharqshunoslik va globalistika o'zaro munosabatlari. Sharqshunoslikning fan sifatida rivojlanishi. Zamonaviy sharqshunoslikning yuzaga kelishi.

6-Mavzu:Turkiya tarixi, san'ati va madaniyati

Turkiya tarixiga oid umumiy ma'lumotlar. Turkiya san'ati va madaniyatining umumiy tavsifi.

7-Mavzu: Turk filologiyasi sharq filologiyasining yetakchi tarmog'i sifatida.

Dunyo turkshunosligi maktablari. Dovruqli turkshunoslar. Turkologiyada o'z o'rniga ega nashr va saytlar. O'zbekistonda tutkshunoslik markazlari va yetakchi turkologlar.

III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. TDSHU Hindshunoslik
2. TDSHU Arabshunoslik
3. TDSHU Eronshunoslik
4. TDSHU Turkshunoslik
5. TDSHU Koreysshunoslik
6. TDSHU Xitoyshunoslik
7. TDSHU Yaponshunoslik
8. TDSHU Sharq mamlakatlari adabiyoti

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. O'zbekiston-Turkiya: ilmiy va madaniy aloqa
2. Adabiy suhbat-madaniy suhbat
3. O'zbekistonda amalga oshirilgan ilmiy ishlar (xorijiy tadqiqotchilar)

4. O'zbek sharqshunoslik maktabi.
5. Zamonaviy sharqshunos siyosatchi.

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

3. **V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)**

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

– sharqshunoslik fanlari asosini, O'zbekistonda sharqshunoslikni rivojlantirish sohasiga qaratilgan ishlarni bilishi; shu paytgacha yuzaga kelgan ilmiy adabiyotlardan xabardor bo'lishi: O'zbekistonning jahon faniga integratsiyasi kuchayishi haqida ma'lumotga ega bo'lishi; Sharq ilmiy-adabiy, tarixiy, falsafiy merosi durdonalari bilish bo'yicha ***tasavvurga ega bo'lishi***;

– Sharqshunoslikning tamal toshi, sharqshunoslik ilmiga hissa qo'shgan allomalarning ilmiy asarlari, sharqshunoslik sohasining rivojlanish bosqichlari, sharqshunoslik sohasida nafaqat til, adabiyot, san'at, madaniyat, balki o'rganilayotgan sharq mamlakatlari iqtisodiyoti, siyosati, xalqaro munosabatlari, tarixi, falsafasi kabi bilimlar majmuini ***bilishi va ulardan foydalana olishi***;

– XX yuzyillik sharqshunosligi va O'zbekistonda koreysshunoslikning rivojlanish bosqichlari; koreysshunoslik ilmiga o'z hissasini qo'shgan o'zbek olimlarining tadqiqot ishlari; zamonaviy koreysshunoslik yo'nalishlari; sohaga oid nashrlarning ilmiy-amaliy qimmati haqida ***malakalariga ega bo'lishi kerak.***

4. **VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:**

- ma'ruzalar;
- interfaol keys-stadilar;
- seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar);
- guruhlarda ishlash;
- jamoa bo'lib ishlash
- taqdimotlarni qilish;

5. **VII. Kreditlarni olish uchun talabalar:**

Fanga oid **nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish**, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirishi lozim.

6. **Asosiy adabiyotlar**

1. Омонов Қ. Мутахассисликка кириш. Тошкент, 2009.
2. Ўзбекистон шаркшунослари. Тузувчи: М. Абдусаматов. Т., 2004.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va